

den och dess grannländer» (1907), som senere er udkommet i en forøget, tysk Udgave. De bør dog ikke undlade at stifte Bekendtskab med det foreliggende Arbejde i den Tro, at det kun er en Gentagelse af det forrige. En saadan Antagelse er nemlig fejlagtig. I »Polarvärlden« skildrede Forf. nogle af de vigtigste, arktiske og antarktiske Egne. I det foreliggende er Hensigten — som Forf. selv udtrykker sig — »att med utgångspunkt från klimatet såsom den grundlägganda faktom i allmän form behandla de mest karaktäristiska och betydelsefulla bland de polära naturdragen för att se, huru dessa ömsesidigt påverka varandra och växla i olika trakter«.

Med sit rige, personlige Kendskab til arktisk og antarktisk Natur har Forf. Forudsætninger som kun faa for at naa dette Maal, og Resultatet er da ogsaa blevet en Bog, som enhver Geograf læser med stort Udbytte, og som samtidig er saa ligetil skreven, at ogsaa Lægmand kan forstaa den og lære af den. Navnlig Klima, Isforhold og Terrain skildres, og her byder Bogen paa mange Punkter noget nyt og tankevækkende. Vi finder f. Eks et Forsøg paa eksakt at bestemme Polargrænsen efter en Modifikation af vor Landsmand M. Vahl's Princip, og yderligere møder vi en Sondring mellem forskellige geografiske Provinser indenfor Polaromraaderne. Forf. har sikkert Ret i, at man hidtil i for ringe Grad har været opmærksom paa de ikke ubetydelige Forskelligheder inden for disse.

Planteverden og Dyrerliv kommer Forf. kun i mindre Grad ind paa. Her kunde man maaske have ønsket sig en nærmere Redegørelse for Planternes Tilpasning til Klimaet, saadan som Raunkjær her hjemme har vist den i sin Lære om Planternes Livsformer. Men dette er kun en ringe Indvending, og enhver, som har Blikket opladt for Polarverdens dragende Æventyrstemning, vil have Glæde og Udbytte af den foreliggende Bog.

Kaj Birket-Smith

Isforholdene i de arktiske Have 1918. Udgivet af Det danske meteorologiske Institut. Bearbejdet af Kaptajn C. J. H. Speerscheider.

Den foreliggende Oversigt for 1918 er som de tidligere ledsaget af en Del smukke Kort, hvorpaa Isforholdene fra April til August er indtegnet. I den almindelige Oversigt over Isforholdene i de

arktiske Have fremgaar det, at i Barents Havet, fra hvilket der paa Grund af Krigssituationen først fra Juni er kommet fyldigere Oplysninger, synes Iskanten i den østlige Del at have ligget ca. 100 Sømil vestligere end normalt og ret tæt. Omkring Bjørneøen og i den nordlige Del af dette Hav var dens Beliggenhed normal.

I Sommeren 1918 var Vandet i Fjordene paa Vestkysten af Spitzbergen meget varmt, ca. 7—8°, og Isforholdene har i Aar omkring hele Spitzbergen været særdeles gunstige. Vestkysten var saaledes praktisk talt isfri hele Sommeren. I Øst var Farvandet næsten overalt sejlbare, og i Juli gik Sælfangerne helt op til Kap Leigh-Smith. Det formodes, at Nordvestlandet kunde været omsejlet, og mulig ogsaa er blevet det, uden at man dog har Efterretning herom paa Institutet.

Isen i Grønlands-Havet laa Nord for Jan Mayen indtil August meget langt Øst paa. Den var i Kanten ca. 2—3 Meter tyk, tillige tæt og sammenskruet. Af og til trængte dog Sælfangere ind i Isen igennem aabne Partier.

Ved Angmagsalik var Fjordisen i Begyndelsen af Oktober 1917 farbar flere Steder, den opnaaede en ualmindelig Tykkelse om Vinteren og brød først op midt i Juni. Polarisen kom i Slutningen af Oktober 1917 og laa udfor Kolonien hele Vinteren, Foraaret og Sommeren indtil Begyndelsen af Juli, bestod af store Flager opskruet Is og en Mængde Isbjerge. I Begyndelsen af Juli begyndte en Spredning af Isen, og fra 8. August var der isfrit ved Angmagsalik.

Ved Island laa der fra Aarets Begyndelse Is langs hele Nordkysten, og midt i Januar kom den om paa Østkysten. Paa de nordligste Fjorde udfor Østkysten var Isbæltet endog ca. 16 Sømil bredt. Den 9. Januar begyndte Isen at gaa ud af Bugterne paa Nordlandet og langs Østkysten. Den 14. var Østkysten og den 18. Februar Nordkysten isfri.

Fra Newfoundland's Bankerne haves ingen Efterretninger. I Davis-Strædet dannedes Vinterisen i Nordgrønland i Oktober og i Mellemgrønland i Januar. Storisene passerede allerede i Slutningen af November 1917 forbi Kap Farvel og blev paa nær enkelte Dage liggende hele Vinteren og Foraaret. I Maj laa store Ismasser udfor Godthaab, og lidt Nord for Holstensborg laa Vestisen klos paa Land. I Juli laa der store Ismængder Syd for Kap Farvel, ca. 100 Sømil brede. I August

svandt Isen betydeligt ind, og i September var der isfrit paa hele Grønlands Vestkyst.

Isfjælde fandtes som sædvanlig i Davisstrædet. Under Kap Farvel var der i September usædvanlig mange Isfjælde, hvoraf en Del ret langt Øst paa.

I Melville-Bugten var der ikke aabent Vand i December 1917, og i Smith-Sund var der Islag fra

November. I Beringshavet skal efter de sparsomme Efterretninger Isen have ligget langt sydligere i Maj og Juni, end den plejer. Fra Beringsstrædet og Beauforthavet haves kun faa Efterretninger. Den største Del af Værket optages af en Samling Detaïloplysninger af Interesse for Studiet af de arktiske Forhold.

Ole Olufsen.

Ny Literatur.

(Indkommet til Det kongelige danske geografiske Selskab).

Evropa.

Les Aspirations Italiennes au Tyrol Méridional Allemand, par le Dr. Richard von Pfaundler, 8°, 8 S. og 1 Kort.

La Frontière de L'Autriche Allemande en Styrie, par le Richard von Pfaundler, Docteur en Droit, 8°, 8 S. og 1 Kort.

Le Droit libre. Détermination pour la Bohême Allemande, Docteur Rudolphe Lodgman von Auen, 8°, 17 S. og 2 Kort.

L'Avenir des Allemands dans la Hongrie Occidentale, par le Dr. Richard von Pfaundler, 8°, 10 S. og 1 Kort.

La Question Nationale en Carinthie. 8°, 11 S. og 1 Kort.

Les Allemands er Bohême. Moravie et Silésie, 8°, 20 S. og 2 Kort.

Fortegnelse over danske og islandske Fyr og Taagesignal-Stationer, 1919.

Fortegnelse over danske Sømærker 1919.

Tillæg Nr. 2¹) til Den danske Havne-Lods, 8' Udgave 1917.

Tillæg Nr. 2¹) til Den danske Lods, 8' Udgave, 1916.

Tillæg Nr. 2¹) til Den Islandske Lods, 4' Udgave, 1917.

Det kgl.
Søkort-Arkiv
8°.

Danmarks geolog. Undersøgelse: III Række No. 33 og 33 Atlas, III Række No. 18. IV Række Bind 1 No. 8 og 9

Das steirische Draugebiet- ein Teil Deuthösterreichs von Professor, Dr. Hans Pirchegger, 8°, 32 S. og 1 Kort.

Der Anchluss Deutschösterreichs an Deutschland, von Karl Gottfried Hugelmann, 1919. 8°, 10 S.

Die Olmützer Sprachinsel, von Dr. A. R. v. Wotawa, 1919. 8°, 8 S. og 1 Kort.

En Carinthie Allemands et Slovènes. M. le Dr. B. de Gong van Beek en Donk, 8°, 10 S.

La condition actuelle du »Kuhländchen« (Pa s des vaches) 4°, 11 S. og 1 Kort.

La Frontière Méridionale de la Styrie Allemande, 8°, 60 S. og 2 Kort.

Das deutsche Murtal von Spielfeld bis Radkersburg und Slovenen, von Dr. Franz Kamniker, 8°, 7 S. og 1 Kort.

Eine tschechische Sprachenkarte Böhmens, Mährens und Schlesiens, 1919. von Dr. A. Wotawa, 8°, 2 S. og 1 Kort.

Aperçu sur la Carinthie, Allemands et Slovènes, 8°, 24 S.

Strömungen an der Süd- und Ostküste des baltischen Meeres, von Dr. R. Brückmann, 1919, 8°, 59 S. med Illustr.

Die Südgrenze, der deutschen Steirmark (Denkschrift des akademischen Senats der Universität Graz, 1919) 8°. 58 S. og 2 Kort.

Zur Kärntner Grenzfrage, von Dr. Martin Wutte, 1919. 8°, 22 S. og 1 Kort.

Det danske Meteorologiske Institut. Aarvog 1918, Isforholdene i de arktiske Have.

Das steirische Draugebiet, von Dr Hans Pirchegger, 1919. 8°, 18 S. og 1 Kort.